

Міністерство освіти та науки, молоді та спорту України
Міністерство охорони здоров'я
Сумський державний університет
Медичний інституту

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ТЕОРЕТИЧНОЇ ТА ПРАКТИЧНОЇ МЕДИЦИНИ

Topical Issues of Clinical and Theoretical
Medicine

Збірник тез доповідей
III Міжнародної науково-практичної конференції
Студентів та молодих вчених
(Суми, 23-24 квітня 2015 року)

Суми
Сумський державний університет
2015

Матеріали та методи дослідження. Дослідження проводилось на підставі анкетування 388 студентів I – IV курсів медичного інституту СумДУ. Скринінг-анкета для виявлення головного болю включала загальноприйняті діагностичні критерії первинних і вторинних цефалгій, що розроблені Міжнародним товариством головного болю (2003), а також дані про стать, вік, супутні захворювання, звернення за медичною допомогою.

Результати дослідження. Анкетуванням студентів віком від 17 до 28 років встановлено, що 76,4% з них турбує головний біль: у 70,1% – епізодичні цефалгії, у 6,3% – хронічний перебіг (частота днів на місяць із головним болем більше 15). У 19,5% студентів перші напади головного болю з'явилися у дитячому віці (до 13 років), у 23,4% – після 17 років, а у більшості (57,1%) – у підлітковому віці 13 – 17 років. Серед дівчат поширеність головного болю виявилася значно вище, ніж серед юнаків – 86,7% і 34,7%. Відповідно діагностичним критеріям Міжнародного товариства головного болю, у 56 (14,4%) студентів головний біль відповідав мігрені, у 185 (47,8%) – головному болю напруження та у 147 (37,8%) – вторинним (симптоматичним) цефалгіям, що потребують дообстеження і уточнення. Серед клінічних форм мігрені переважала мігрень без аури – 67,5%, мігрень із аурою становила 8,2%, вірогідна мігрень без аури – 21,2%, вірогідна мігрень із аурою – 3,1%. Згідно МКГБ-II, нечастий епізодичний головний біль напруження (менше 10 нападів за місяць) становив – 71,3%, частий епізодичний головний біль напруження (10-15 нападів за місяць) – 26,2%, хронічний головний біль напруження – 2,5%. З приводу головного болю 71,7% студентів вимушені приймати анальгетики: 49,5% – 1 – 4 рази за місяць, 17,9% – 5 – 9 разів за місяць, 4,3% – більше 10 разів за місяць. Переважна більшість указали на вживання цитрамону, анальгіну, спазмалгону та інших комбінованих анальгетиків, що свідчить про неспецифічний характер лікування.

Висновки. У результаті дослідження виявлена висока поширеність головного болю серед студентів із переважанням первинних цефалгій, а саме, мігрені без аури та епізодичного головного болю напруження. Продемонстрована недостатня інформованість студентів щодо причин головного болю, що відображається у неадекватному симптоматичному лікуванні у більшості випадках.

ПРО ПОХОДЖЕННЯ СЛОВА «СИФІЛІС»

Сулим А.Г., асистент

Аль Баїрмані А.Ф., клінічний ординатор

Сумський державний університет

Кафедра нейрохірургії та неврології з курсом психіатрії, наркології, дерматовенерології, професійних хвороб, клінічної імунології, алергології

Одну з найголовніших венеричних хвороб – сифіліс, різні народи в різні часи називали по-своєму. Так, ще в четвертому столітті нашої ери вірмени називали її Uruk, або Godutün. Трохи пізніше на теренах Європи з'явилися назви Lues venerea [*lues* зараза], Morbus venereus (J. de Bethencourt 1527), Lues. На іншому континенті в ті часи побутувала назва Phirangi roga {санскритська назва 16-го століття: хвороба франків, тобто європейців). Крім того, у Європі хворобу називали ще Morbus gallicus (гальська хвороба), Morbus neapolitaneus (неаполітанська хвороба). Існувала також назва Pudendagra [*pudenda* геніталії; *ágra* агра захват], Mentulagra [*mentula* = penis]. Пізніше з'явилися назви Lustseuche [нім., зараза від задоволення], Franzosenkrankheit [нім., французька хвороба]. В Японії сифіліс здавна звався Yekibuо, тобто «заразна хвороба». У Московському царстві сифіліс називали Французская болезнь (французька хвороба) або Дурная болезнь (погана хвороба). В українській мові багато віків для позначення сифілісу використовувалося слово «пранці», яке, як уявляється, також пов'язане з назвою країни Франції.

Але слово «сифіліс» (Syphilis), яке на сьогодні є основним для позначення хвороби, було уведене в медичний ужиток італійським ученим, філософом та медиком Джироламо Фракасторо (Girolamo Fracastoro, 1483-1553 pp.), який у 1530 році написав поему “De morbo gallico” («Про гальську хворобу»). У передньому слові до цього трактату Фракасторо навів

легенду про деякого свинопаса на ім'я Сифілуc, який, перебуваючи в нетверезому стані в храмі богині Венери, дозволив собі непристойні та зухвалі сексуальні дії стосовно статуї богині. За що, мовляв, олімпійські боги покарали Сифілуcа хворобою, що вражає статеві органи. І саме від того грішника ця хвороба перейшла до інших представників людства. Легенда, про яку сповістив Фракаcтopo, не мала жодних натяків на будь-який народ (французів, неаполітанців чи європейців узагалі), тому запропонована в ній назва захворювання, що була виведена шляхом персоніфікації героя міфу, згодом набула поширення.

Проте легенда, що була вигадана (або наведена з більш древніх джерел) Фракаcтopo, не може вважатися етимологічним джерелом виникнення слова «сифіліс».

Із цього приводу існували й інші міркування.

По-перше, назву хвороби виводили із грецького слова σίφλος (syphlos) – слабкий, ненависний, ганебний.

По-друге, від грецьких слів σῦς (sus) – свиня та φίλια (philia) – любов.

Разом із цим варті уваги такі факти.

Один із найчастіших проявів вторинного періоду сифілісу – плямистий сифілід – має латинську назву *roseola* (слово є зменшувальною граматичною формою від латинського *rosa* – троянда), тобто «трояндочка». Таку назву цей прояв сифілісу отримав через те, що колір і розміри плям, які виникають на шкірі хворої людини, нагадують колір та розміри пелюстків троянд.

Французькі дерматовенерологи для позначення висипу, що виникає у вторинному періоді сифілісу, використовують слово *Floraison* (від *Fleur* – квітка), тобто «уквітчання», або «розквітнення».

Цікаво, що в мові, яка не належить до групи романських, а саме в арабській, сифіліс здавна називають *الزهري* (читається: «аз-зугарі»), що походить від слова *الزهرة* (читається: «аз-зугра» – квітка). Тобто, арабське *الزهري* означає те ж саме, що і французьке *Floraison* – «уквітчання», «розквітнення».

Ці мовні паралелі дали змогу запідозрити, що назва хвороби «сифіліс» етимологічно може походити від латинського *flos* (квітка) із додаванням до нього префіксу “sub”, який унаслідок притаманній латині мовної асиміляції дасть звучання “suf” (*sub* + *flos* = *sufflos*), що матиме аналогічне значення: «підцвітіння», «уквітчання», «розквітнення».

Як уявляється, таке трактування походження слова «сифіліс» має право на існування та пропонується як нове.

РОЛЬ ОЦІНОЧНИХ ШКАЛ В ДІАГНОСТИЦІ ПСИХІЧНИХ ТА ФУНКЦІОНАЛЬНИХ ВІДХИЛЕНЬ У ХВОРИХ НА РОЗСІЯНИЙ СКЛЕРОЗ

Теслик Т.П. - аспірант

Науковий керівник – д.м.н., професор Потанов О.О.

Сумський державний університет

Медичний інститут, кафедра нейрохірургії та неврології

На базі СОКЛ було обстежено п'ятнадцять хворих з діагнозом розсіяний склероз, з них, у одного був встановлений первинно-прогресуючий, у чотирнадцяти інших – вторинно-прогресуючий тип протікання. Всі пацієнти почали відмічати перші симптоми хвороби у віці від сімнадцяти до сорока років.

Для оцінки ментального статусу, було використано шкалу *Mini-Mental State Examinations*, встановлено зв'язок між тяжкістю хвороби, її тривалістю та кількістю отриманих балів (від 28, що являється нормою до 20, що являється показником наявності деменції). Від 26 до 20 балів отримали ті хворі, які мали прогресуючий тип протікання хвороби, кількість загострень до 4 в рік та тривалість хвороби від п'яти до п'ятнадцяти років, а до 26 балів отримали ті хворі, які хворіли 2-3 роки з кількістю загострень до 2 в рік.

Рівень депресивних розладів оцінювався за допомогою госпітальної шкали тривоги та депресії (*HADS*), максимальні бали отримали ті хворі (до 20 балів, що являється